

Székely Udvarhely

Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelyvármegyék székely érdekeit védő politikai ujság.

Előfizetési ára: egész évre 50 leu, félévre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyes szám 1 leu.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyilt-tér soronkint 3 leu.

A szerkesztésért felelős:
Ebert András
Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorhei (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31 sz.
Megjelen minden vasárnap.

Az igazság kálváriája

Közismert, régi történetet mon-
dunk el:

Nagyon fontos dolog volt,
amely a főpapi családok fejeit,
a nagytekintélyű irástudókat és
farizeusokat összehozta *Jeruzsá-
lemben*, Zsidóország fővárosában.
Kaiphás főpap — mint elnök —
nyitotta meg a gyűlést.

— Tudjátok testvéreim — mon-
dotta — mi hozott ma bennünket
össze? Ez a názárethi Jézus utóbbi
időben nagyon sokat beszéltet ma-
gáról. Befolyása a népekre már ag-
gasztó. Ha ellene nem teszünk sem-
mit és a dolgoknak szabad folyást
engedünk, még megérjük, hogy a
nép elfordul tőlünk és sem főpap,
sem irástudó, sem farizeus nem kell
neki többé. Az idő megérett, csele-
kednünk kell.

Erre fölállott egy irástudó és
mondá:

— Ez a názárethi Jézus azt állítja
magáról, hogy ő Messiás, az Igaz-
ság királya. Mily rettenetes önhitt-
ség! Mi irástudók pontosan tudjuk,
milyennek kell a Messiásnak lennie.
Semmiesetre sem származhatik *Ga-
lileából*, különösen pedig abból a
megvetett *Názárethből*. Dávid utód-
jának kell lennie és *Jeruzsálemben*
kell jönnie, hogy *üzze el a rómaiak-
at és juttassa vissza népünket az
előbbi dicsőséghez, miként Dávid és
Salamon idejében volt*. Velünk, kik
a népnek vezetői vagyunk és Isten
előtt felelős őrizői atyáink szent ha-
gyományainak, *velünk egyetértve* kell
a nép felszabadítását keresztül vevie.
Egy ilyen Messiás, mint ez a Jézus,
aki éles ellentétben áll atyáink ha-
gyományaival és annak magyarázóival
— az irástudókkal, már előre el-
van ítélve. Ő tehát nem az Igazság,
hanem a Hazugság; ő nem a Meg-
váltó, hanem közönséges csaló. Szent
kötelességünk ennek a játéknak vé-
get vetni és őt megölni...

Egy farizeus erre közbevá-
gott:

— Teljesen törvényes talajon ál-
lunk, ha Jézussal szembezállunk.
Törvény kötelez minket, hogy a ha-
mis prófétákat s hasonlókat lehetet-

lenné tegyük. Azon nézetem vagyok,
hogy ragaszkodjunk a törvény szí-
goru betűjéhez s ezzel utunk meg
van jelölve.

Majd ismét *Kaiphás* állott fel-
szólásra:

— Ti nem tudtok semmit —
mondá — és nem is gondoltok sem-
mire. Itt nemcsak az igazságról és
a törvényről van szó, hanem a nép
jólétéről és *elsősorban magunkról*.
Világos, hogy ha Jézust arthatatlanná
nem tesszük, a népet tévutra viszi
és az elhagyja a hagyományokat.
Ez pedig vallásunknak végét jelen-
tené. Hogy mi lesz akkor belőlünk,
könnyen elképzelhetjük. Főpapokra
és irástudókra nem lenne többé
szükség. Azért *saját bőrünkért* sikra
kell szállani. Jobb ha egy ember
meghal a népért, mintha a nép el-
romlik.

A gyülekezet egységes volt
az elhatározásban, hogy Jézust
megölik és megnyugodva osz-
lott széjjel.

Közismert, régi történet, mely
a világtörténet folyamán sok-
szor testet öltött és manapság
is aktuális, folyton ismétlődik.

Manapság az emberek nem-
csak beszélnek a békéről, ha-
nem áhitozzák is azt. A rendes,
zavar és nyugtalanság nélküli
élet visszatérését sóvárogva vár-
ják és hallani sem akarnak egy
ujabbi háborúról. S eközben
rohamosan terjed a nemzetek
közti megértés gondolata. A
néplélek kezd teljesen átalakulni
s más vágyak, más eszmék hó-
ditanak tért.

A népléleknek ez az új orien-
tációja egyenesen aggasztó
azokra nézve, akika „Jön Horthy”
jelszóval még mindig a „rómaiak”
kiűzéséről álmodoznak, akik
görcsösen ragaszkodnak azon
régii hagyományokhoz, melyek
távol tartották egymástól a né-
peket és kasztszerűen elzárták

őket egymástól; akiknek vallá-
suk, hogy a más nyelvű em-
bertárs csak ellenség lehet és
annak kulturáját megismerni,
nyelvét megtanulni, legalább is
„hazafiatlanság”. Mert a régi
hagyományok tiszteletben tar-
tása mellett megtörténhetett,
hogy a kínaiaknak kulturáját,
történelmét jobban ismertük,
mint a velünk együtt lakó né-
pékét.

Ha a népléleknek az az új
orientációja mély gyökeret ver,
közel fekvő a kérdés, mi lesz
a régi szent hagyományok „fő-
papjaival”, „irástudóival” és
„farizeusaival”? Természetes,
hogy ezek irtóháborút kell hir-
dessenek és hazugnak, csaló-
nak, renegátnak, hitehagyottnak

kinyilvánítani mindenkit, aki ve-
lünk nem egy nézetem van...

A megrögzött szokások és
megcsontosodott régi hagyomá-
nyok hatása alól szabadulni nem
könnyű dolog s azért a *legtöbb*
— szinte *öntudatlanul* — *segéd-
kezet nyújt azoknak, akiknek önző,
személyes érdekeik, létkérdésük az
igazságot elfojtani, hirdetőit
megölni.*

De mindez a harc, az igaz-
ságnak ez a kálvária-járatása
csak arra való, hogy siettesse
a győzelmet. Így lesznek az
igazság legnagyobb ellenségei-
ből annak — bár öntudatlanul
— legkitünőbb terjesztői és győ-
zelemre segítői.

Becsüljük meg tehát ellenfe-
leinket!...

Közigazgatási ülés.

(*Saj. tud.*) Udvarhelyvármegye köz-
igazgatási bizottsága 1921. július
7-én tartotta meg — eddig szünet-
elt — első rendes ülését a vár-
megye székházának kistermében.

Dr. *Cornea* Tamás prefektus, mint
elnök nyitotta meg román, majd ma-
gyar beszéddel az ülést. Azon re-
ményének adott kifejezést, hogy a
törvényesség teljes helyreállítása
után, sikerülni fog a nép iránti sze-
retetből kifolyólag minden eszközt
megragadni, a nép jólétének eme-
lésére. A közérdek kell vezéreljen és
irányítson erre való tevékenységében
mindenkit.

Biró Dénes főjegyző, helyettes al-
ispán, alapos és megnyugtató jelen-
tésében a vármegyei számvevőség
beállításán kívül bejelenti, hogy a
nép érdekeinek megóvása és a tiszt-
viselők munkájának irányítása cél-
jából, rövidesen megejtí a helyszíni
vizsgálatot.

Dr. *Elekes* Dénes a vármegyei szám-
vevőség kibővítését indítványozza,
melyhez *Németh* Albert miniszteri
tanácsos, pü. ig. szakszerűen kifejti,
hogy a vármegyei pénztár felállítására
is szükséges. A bizottság az indít-
ványokat magáévá teszi és a kidol-
gozásával a pü. igazgatót bizza meg,
ugyszintén a járási számvevőségek

visszaállításának szakszerű megoko-
lásával is.

Dr. gróf *Nesselrode* Károly árva-
széki elnök az árvák, gondnokol-
tak ügyeinek roppant fontosságára
való tekintettel, a tisztviselői kar
létszámának kibővítését javasolja,
amit a bizottság elfogadott. Az ár-
vák pénzéből 664,614 leu van 8
százalékos kamatra kihelyezve.

Dr. *Comsa* főorvos nem egészen
megnyugtató képét mutatta a vár-
megye közegészségének. Vörheny
Homoródszentmárton és Székely-
szenterzsébet községekben van. Ezt
a ragályt — amint kiderült — Pet-
rozsenyéből és Botfaluból februárban
hurcolták be. Trachoma a parajdi
járásban fordul elő, ahova szakor-
vos kiküldését javasolta, aki faluról-
falura járva, a bajnak gyökeres ki-
irtását eszközölje. Ezt a járványt a
katonák terjesztették el. A székely-
udvarhelyi közkórházban havonta
40—50 beteget kezelnek. A köror-
vosok közül több nem lakik a szék-
helyén. Ennek legfőbb oka az, hogy
lakást nem kapnak falun. Az ó-ro-
mániai közegészségügyi viszonyokat
ismertette.

Dr. *Cornea* prefektus nagyszabású
szociális ügy megvalósítását, a kór-
házi kezelés ingyenességét indítvá-

nyozza. A vármegyékhez és a kormányhoz fordulnak. A felirat szak-szerű kidolgozásával Dr Comsa fő-orvost bízták meg.

Nistor Joachim tanfelügyelő jelentéséből kitűnik, hogy az 1920-21. tanévben a 82 állami iskolában mindenütt eredményesen tanított a 167 tanító. Új alakulatu felekezeti iskola: 4 róm. kath., 17 református és 6 unitárius volt, de azoknak sem megfelelő felszerelésük, sem iskola-épületük nincs s ezért a köz-igazgatási bizottság I. foku megintésben részesíti.

Németh Albert miniszter tanácsos, pü. igazgató az államháztartáshoz tartozó ügyek általános képét rajzolja meg kiváló szakértelemről tanuskodó jelentésében és az elmúlt havi jövedelmekről tartott beszámolást. A bevételekhez az állam 500.000 leuval járult hozzá s rámutatott arra is, hogyan lehet az egyensúlyt helyrebillenteni.

Dr Elekes a III. o. kereseti adó kivételénél a Székelykeresztúron történt aránytalanságokat tette szóvá és a segítség módját kérte. A pü. ig. elismerte, hogy aránytalanság fordulhat

elő, de annak a felebbezés az orvos-sága.

Sipos Béla főmérnök az állam-építészeti hivatal részéről tartott kör-rültekintő, igen érdekes beszámolót. Kiemelte Lövéte község utcsinálási készségét s azt, hogy a törvényhatósági utak jókarban tartásáról addig szó sem lehet, míg az utadót külön kezelés alá nem veszik és a már el-költött alapot vissza nem fizetik. A kavicsozást közmunkával kell eszközölni, miután az előirányzott ösz-szegekért vállalkozó nem akadt.

Ehrlich Béla főállatorvos megemlíti, hogy 4 esetben fordult elő lótakony-kór és a szükséges óvintézkedések megtörténtek. Sok apa-állat hiányzik; az állattenyésztés hanyatlásnak kezd indulni. Hlatky Miklós és Dr Comsa felszólalásai után, a jelentést tudomásul vették.

Dr Cornea prefektus indítványára a bizottság kimondotta, hogy üléseit ezután minden hó 10-én, ha pedig e napra ünnep esnék, akkor a rákövetkező napon fogja megtartani

Több tárgy elintézése és az al-bizottságok megválasztása után az ülés véget ért.

Báró Orbán Balázs Irodalmi Társaság

cimmal, ezelőtt hét évvel bontottunk zászlót az akkori „Székelyország“ hasábjain, hogy az 1914. évi hus-vétkor Gyergyószentmiklóson „Csik-vármegyei Irodalmi Társaság“ és Há-romszék vármegyében, Sepsiszent-györgyön pünkösztör megalkult „Mikes Kelemen Irodalmi Társaság“-hoz hasonlóan Székelyudvarhelyt, a székelység anyavárosában is életre hívjuk a „Báró Orbán Balázs Irodalmi Társaság“-ot.

Balás Béla székely fiatal író moz-gatta a székelyföldi irodalmi társa-ságok ügyét, melynek: Benedek Ele-ket, Gaál Mózes, Lázár Istvánt, Kiss Menyhértet s több neves írónkat megnyerte, sőt Marosvásárhelyt a „Kemény Zsigmond Irodalmi Társa-ság“ is csatlakozását bejelentette.

A terv az volt, hogy a négy szé-kely vármegyében testvéries kapcsolattal, mindenik a maga helyén ne-mes tettelkel versenyezzen. Éven-ként pedig a „Székely-Társaságok Szövetsége“-vel egyszerre, más-más székely városban vagy fürdőn tart-sunk összejövetelt, beszámolót az elmúlt év munkásságáról; megbeszél-vén természetesen a jövőre követendő irányt és munkatervet is.

Ez irodalmi társaságok együttes címéül „Székelyföldi Írók, Képző-művészek, Újságírók, Levelezők, Iro-dalom és műpártolók Alakulata“ (SZIKULIA) volt javaslatban.

Balás Béla székely testvérünk írt hozzánk, mint „a székely ügynek ál-talános ismert fanatikusa“-hoz és pedig Benedek Elek, a székely mese-mondó király ajánlatára.

Székely önérettel, az ügysző méltó becsúggal bontottuk ki a zászlót, de reá pár hét multán jött a rettenetes világháború, mely minden jóra-törekvésnek útját vágta.

Most aztán Biró Lajos tanár, szé-kely testvérünk vetette fel az „Orbán Balázs Irodalmi Társaság“ megalaki-tásának eszméjét. Mi sem természetesebb, minthogy részünkről a leg-nagyobb szeretettel üdvözljük és állunk az eszme, ami eszménk szol-gálatába.

Azt szeretnők, ha Csik-, Háromszék-és Marostordavármegyék szintén feljuttanák a hét év előtti tervbe vett Irodalmi Társaságok újra szervezését, de — a mostanában elszomorítóan tapasztalt egymás iránt való bizal-matlanság, minden székely testvéries érzést nélkülöző modor levetkőzésé-vel, háttérbe szorításával.

Semmi névvel nevezhető politikát e Társaságokba bevinni nem szabad; annál kevésbé vallásfelekezeti vagy más ilyen érzelmeket, melyek a tisz-tán magasabb székely érdekeket szol-gálni hivatott magasztos eszmét csak lejártnak és a széthúzás mételetét hintonék el amugy sem valami szilárd kapcsolatban levő irótársaink körében . . .

Ha minden mellékcél nélkül, tisztán a nagyszerű eszméhez hiven tudjuk létrehozni a „Báró Orbán Ba-lázs Irodalmi Társaság“-ot, akkor előre! Inkább ma, mint holnap ölt-sön testet. —gh.

— Bukarest—Budapest—Bécs között e hó 1-től mindennapos vasuti forgalom van. A keleti expressz-vonat Bukarestből vasárnap, kedden és csütörtökön indul Bécsbe, honnan vasárnap, szerdán és pénteken indul s kedden, pénteken és vasárnap ér-kezik Bukarestbe. Tövis és Halmi között gyorsvonat közlekedik. Ezen kívül pedig Biharpüspökin, Kőtegyá-non keresztül átszálló személyvonat forgalom van. A közlekedés pontos, késések nincsenek

HIREK.

— **A bíróság köréből.** A ki-rály Geleta Géza székelyudvarhelyi járásbíró az itteni törvényszékhez tanácselnököknek; Dr gróf Nesselrode Károly vármegyei árvaszéki elnököt a székelyudvarhelyi járásbíróshoz vezető járásbíróknak; Kelemen Lászlót a marosvásárhelyi, Gencsy Zoltánt a nyárádszeredai, Demeter Attilát a magyarláposi járásbíróshoz bíróknak nevezte ki. — A székelyud-varhelyi törvényszék elnöke a városi lakbérleti-bizottság elnökének Máthé Dénes járásbíró, helyettesül Dr Gal-lay Kálmán járásbíró jelölte ki. A bizottság működését rövidesen meg-kezdí.

— **Ébert A. fegyelmi ügye.** A „Székely-Udvarhely“ felelős szerkesz-tőjének fegyelmi ügye, f. hó 12-én kerül ismét tárgyalás alá. A róm. kath. internátusban (román kir. adó-hivatallal szemben) tartják meg a nyilvános tárgyalást.

— **Székely néprajzi muzeum** van Székelyudvarhelyt és érdekes, hogy erről eddig nem is tudtunk. Haáz Rezső ref. kollegiumi tanár nagy ügyszeretettel s az ő ismert művészi kvalitásaival, csendes munkájával, oly szép anyagot hozott össze, hogy minden nagyozolás nélkül használhat-juk arra a muzeum elnevezést. Azok a kevesek, akiknek véletlenül alkalmuk nyílt e székely speciálisokat megtekinteni, el voltak ragadtatva az eddigi eredmény láttára. Felkér-jük tehát a muzeum vezetőjét, hogy alkalmas időpontot kijelölve, tegye lehetővé a nagyközönségnek is a látogathatást. Viszont a székelységnek, ajánljuk, hogy a mindinkább fogyó speciálisainkat mentse meg az utó-kor számára. Hogy mik a megmen-tendők, azokat nehéz csak úgy ki-jelölni, de aki a Haáz-féle muzeum-t megnézi, az látni fogja az irányt. Haáz tanárnak pedig gratulálunk mes-terművéhez.

— **Színészet.** Fehér Imre szin-igazgató társulata, mely a legjobb erővel van kibővíve, Csikszere-dában általános tetszés mellett tartja előadásait. Székelyudvarhelyt szept. 1-én kezdik meg működésüket „Az utolsó csók“, „Az apám felesége“, „Bucukeringó“, „Buza virág“ és más újdonságokkal. — Az elmúlt héten Fehér Ferenc vendégszerepelt.

— **Az olyan bankpénzeket,** melyeken „Banca Generala“ név van, július 1-től a magán forgalomból kivonták úgy, hogy 1921. július 31-ével e bankjegyek teljesen értéktele-nek lesznek. Akinél aug. 1-től kezdve „Generala“ bankot találnak, meg-büntetik. Miután július 31-ig a Banca Nacionala bármily mennyiséget elfo-gad, a zavartalan forgalom érdekében kereskedőink, vedéglősök, kávéhá-zak az utolsó napokig elfogadják e bankjegyeket. A közpénztárak is adó-ban elfogadják, sőt — ha készletük van — be is cserélik azoknak, kik sze-mélyazonosságukat és azt, hogy adójuk e hó végéig ki van fizetve, igazolják.

— **Be kell jelenteni** mai nap-tól kezdődőleg e hó 25-éig bezáró-lag az összes tartozásokat és köve-teléseket a magyar és osztrák állam-mal, a köz- és magánintézmények-vel s azon államokban levő magá-nosokkal szemben kis- és nagyköz-ségekkben a jegyzőségekhez, váro-sokban a városi adóhivatalokhoz.

— **Özo. Mihálovits Béláné** tanárné e hó 7-én, a délutáni vonat-tal elhagyta Székelyudvarhely várost és egyidőre szülőihez, Kolozsvárra költözött. A nem nagyon erős fizi-kumu nő férje, az oly korán elhalt rk. főgimn. tudós tanár elvesztése után, két kis fiával teljesen önma-gára volt utalva. Gyönyörű műhim-zések, kézimunkák készítésével és zongoratanítással tartotta fenn ma-gát s nevelte gyermekeit Legutóbb aztán — különösen lakás-ügyével — sok kellemetlensége volt és itt ma-radása — ugyszólva — lehetetlenné vált. Nem felelte azonban elhunyt férjének tett ígéretét, hogy sírjától eltávozni nem fog. Időnként vissza-látogat és kedvező alkalommal, ismét egészen ide költözik . . . Távozása-kor növendékei a vasutállomásnál vettek búcsút és gyönyörű virág-csokrokkal halmozták el szeretett ta-nárnéjukat, aki viszont e helyen mond lstenhozzádot több jóismerősének, akiktől az idő rövidsége miatt szem-élyesen el nem búcsúzatott.

— **Csak azokat a repatriált tisztoiselőket** fogadja be Magyar-ország ezentúl, akik a magyar kor-mánynak tett esküjöknek változatlanul megfeleltek és ezek közül is csak azokat, akik magyarországi illető-ségük.

— **Nagyobb szabásu tánc-mulatság** előkészületei folynak a Szejké-fürdőn, melynek fedett táncter-me a legett „Székely Mózes-ven-déglő“ helyén, serényen épül.

— **A dúvadak és halak.** Ud-varhelyvármegyében a dúvadak rend-kívüli módon elszaporodtak és ér-tékben fel nem becsülhető károkat okoznak. Ellenben a halállomány a Nagy-Küküllőből máholnap teljesen kipusztul és pedig a törvényellenes eszközökkel gyakorolt halpusztítás miatt. Mind a kettő fontos közgaz-dasági kérdés. Sürgős és szigorú intézkedéseket kérünk.

— **A párosi uszoda megnyílt** Székelyudvarhelyt. Fürdési idő reg-gel 7-től este 7 óráig és pedig fér-fiaknak páratlan napokon délelőtt, pá-ros napokon délután, nőknek párat-lan napokon délután, páros napokon délelőtt. Egyszeri fürdés 2 leu, gyer-mekek, tanulók és katonák 1 leut fizetnek. Bérlet felnőtteknek 40 leu, a többieknek 20 leu az egész idenyre.

— **Ukár Vilmos** szinművész az elmúlt szombaton nagyszabásu estélyt rendezett. A közönség meg-töltötte a színháztermet és egész este élénk ünneplés tárgya volt a derék székely szinművész. A műkedvelők is sok tapsot kaptak. Előadás után társasvacsora volt.

— **Nincs telefonja** Székelyud-varhelyt sem a villamosirodának, sem a telepének. Közérdek, hogy mi-nél előbb legyen. Az pedig, hogy ipari üzemmél bíró helyen, hol a nappali áram hiánya is óriási káro-sodást okoz, napokig hagyják bekap-csolás és így világító eszköz nélkül, egyenesen türheterlen. Sok tekintet-ben vissza-esés mutatkozik — csak a villanyáram árában nem . . . Bi-zony már épen ideje lesz, hogy az a tiz millió leu alaptőkével Temes-váron tervezett villamos felszerelési gyár létesüljön. Addig is azonban a nappali áramhoz, ideje volna beren-dezkezni . . .

— **Az uzoni görögkeleti egyház** javára június 26-án Uzon (háromszékvmegyei) községben, sikerült juniálist rendeztek. A román zenekar (mintegy 25 taggal) szerepelt első sorban, majd felváltva *Costea* vezetésével cigányzene is volt. A ref. templom előtt folyt le a mulatság a román tisztí személyzet és a 600 lelket meghaladó, 30°-ban román és 70°-ban székely közönség részvételével. A legjobb egyetértésben mulattak egymással, amely körülmény arra vall, hogy jövőben is meg tudják egymást érteni. Részt vett azon *Neamtju* vármegyei prefektus is, akinek megjelenése nagyban fokozta a mulatság színvonalát. Kedves modora és szimpátikus fellépése, a jelenlévő értelmiségnek vallás- és fajkülönség nélküli szeretetét, tiszteletét vivta ki. A mulatságon exotikus események is voltak, amelyekben a közönség sokat gyönyörködött. *Szánthó* Berta, a bikfalvi jegyző kedves leánya pedig kabarszerű előadásaiért a közönség részéről nagy elismerésben részesült. El kell ismernünk, hogy *Neamtju* prefektus a községek belső életét nemcsak papiroson, hanem az élet valóságában is felismerni törekszik.

— **Csendőrség a Szejkén.** *Petcu* csendőrszázadparancsnok a fürdővendégek biztonságának megővására — kérelmünkre — csendőrséget helyezett el a fürdőtelepen.

— **A népiünnepély,** melyet a székelyudvarhelyi önkéntes tűzoltóegylet e hó 3-án rendezett, véletlenül nagyon jól sikerült. Azért mondjuk: véletlenül, mert még szombat estefelől hatalmas záporosó volt s a megelőző vasárnap is esett az eső. Most pedig az idő egészen kedvezőre változott — a tűzoltók és a résztvevő nagy közönség legnagyobb öröme. Azonban teljes boldogság nem lehet a földön. Olyan nagy volt az egyes műsorok iránt való érdeklődés, hogy a közönség szerényebb, tolatkodni nem tudó kb. fele része, alig láthatott valamit. Az ünnepi ruhák belisztezése, a fehér cipők feketére taposása és egyik Kornis-utcai iparos nejének a football-labdától arcán kapott, 8 napon belül talán gyógyuló kék és lila színű véraláfutása, a ritkaságok közé nem sorozható. No, de majd máskor előbb a kordont fogják felhúzni és azután kezdődik a műsorpont s akkor az előzsufolódás nem történhetik meg és a sok bosszúságot okozott ruhalekvármázolások is elmaradnak. Egyébként a műsor minden egyes pontja kitünően sikerült. (Beküldték.)

— **Szaj- és körömfájás** lépett fel Marostordavm. nyáradszeredai járásának több községében. A szomszédos faluk óvakodjanak, nehogy a járvány tovább terjedjen.

— **Keserű az élet,** ha nincs, aki megédesítse. Életuntá válik az ember, ha munkába nem öli bánatát. Így járt *Sebők* Ferenc zetelakai székely is, aki másodszor nősült. Nem volt boldog a zetelakai malom kezeke alá feküdt és az fél testét besodorva, keserű életétől megmentette. Mire a molnár észrevette és két aszszony segítségével kiszabadította, nehányat lélegzett és meghalt. A törvényszéki kiszállás Dr *Szabó* vizsgálóbíró vezetésével szerdán volt.

— **A románnyelvi tanfolyam** résztvevői részére a tanfolyam igazgatósága 102—1921. szám alatt bizonyítványt állított ki. Aki eddig még meg nem kapta, az a tanfolyam igazgatójánál átveheti. Minden bizonyítványra 1 Leies okmány- és 50 banis segély bélyeg kell, a melyet szintén a tanfolyam igazgatóságával kell felülbélyegeztetni (azaz lepecsételtetni)

— **Országos vásár** volt az elmúlt héten Székelykeresztúron. Az állatvásárt szokatlanul nagy felhajtás és gyenge kereslet jellemzi; 7—8000 állatból alig 500-at adtak el. Egyik bécsi cégnek is vásároltak kiváló erős csontozatu, 5 mm. felüli, hizott állatokat, amelyeket a kőhalmi állomáson külön vonatra vagoniroztak. Figyelmeztetjük a gazdákat, hogy külföldre csakis ehhez hasonló állatokat vásárolnak. Ezért tehát, akik ilyen állatokkal nem rendelkeznek, tekintettel a magas takarmányárakra, jól teszik, ha még a tél beállta előtt — a helyi szükséglet fedezésére — eladják

— **A vámhivatalkok** az országhatároknál eddig a magánosok pénzét megőrizték. Ezentul ezt nem tehetik. A külföldre utazók tehát csak annyi román pénzt vihetnek magukkal, amennyire a határig szükségük van és a mennyire esetleg kiviteli engedélyt nyertek.

— **Felülfizetés.** Mult számunkból tévedésből kimaradt: Dr *Szölösi* Ödön 100 leu, 50 liter bor és 50 liter sör, valamint *Rudnyák* Péterné 50 leu adománya, amelyet ezennel nyugtáztunk és a május 23-iki nemzeti ünnep rend. biz. hálás köszönését tolmácsoljuk.

— **Az állami polgári leányiskolában** (leányközépiskola) mint értesülünk, a beiratások a rendes időben, szeptember hó első napjaiban tartatnak, hacsak a tanügyi fellettes hatóság tájékoztató szempontjából egy előbb végzendő előjegyzést el nem rendel. A tan- és beirási díjak összege egész évre 60 Lei, de jó magaviseletű, szorgalmas tanulók anyagi helyzetükhöz képest még ezen összeg egész vagy felerészének elengedése is számíthatnak.

— **Tájékoztató!** A székelyudvarhelyi református egyházközség elemi fiu- és leányiskoláját továbbra is fenntartja. A főhatóság rendelete folytán, az 1921—22. isk. évre a beiratások jul. 11—16-ig fognak megtartatni, a Király utcai leányiskola helyiségében naponként délelőtt 8—12-ig. Felkérjük az érdekelt szülőket, hogy ezen idő alatt okvetlen irassák be tanköteles gyermekeiket, mert erre az iskola érdekében okvetlen szükség van. Beiratasi díj 10 lei. Bővebb tájékoztatást nyújt az iskolaszék.

— **Budapestről** az összes 1920 21. évben megjelent magyar könyv-újdonságok megérkeztek Székely János könyvkereskedésébe.

— **A Royal-mozgóban** ma (vasárnap) este 7 és pont 9 órakor „Keleti mese a japán életéből” 5 felv. film kerül bemutatásra. A „Japán csalogány” c. eredeti japán felvételekből készített film, megkapó tárgyával és felvételeinek érdekességével fog rirtka feltűnést kelteni. Főszereplő: Misa Fanny Ward.

Szerkesztői üzenetek.

Vén jegyző B. Szives közleményeit mindenkor örömmel fogadjuk. Hiszen mi már régi székely testvérek vagyunk. Köszönet és üdvözlés a Veteránnak!

P. Sz. B. B. Már régen várunk. De valahogy máskor ne legyünk mi az utolsó. Szives üdvözlés!

E. J. Bp. „A kisgazdá”-t megkaptuk. A »Székely-Udvarhely«-t utnak indítottuk.

Nyilt-tér*

A borbély-ügy, nem egyedül az én ügyem. Annyira nem, hogy én már 10 perc alatt nélkülök is egészen jól és otthon, kényelmesen tudom magamat borbélyozni akkor, amikor nekem tetszik. Nem kell reszkessek azért sem, hogy esetleg valamely nyavalyát vérembe borotválhatnak.

Nekem és a nagyközönségnek sem lehetett tudomása arról, hogy ez évi április 1-én új és újabb 100%-os áremelésű szabályt hoztak — természetesen a borbélyok egyetértő kérelmére. Nem pedig azért, mert az a hirdapokban kihirdetve nem volt. Már pedig bármilyen üdvös, a borbélyokra hasznos és a közönségre káros lett legyen is az árszabály, sőt még a törvény is, csak akkor érvényes, ha a szabályszerű kihirdetés megtörtént.

Én tehát és a közönség legnagyobb része is még mindig az 1920. október 17-én kihirdetett árszabályról tudunk s joggal tartottam és tartjuk magunkat ahhoz.

Sikolya József ur kartársait vette maga mellé, mert — ugy látszik — érezte, hogy neki egyedül nincs igaza. A jóhiszemű kartársak ötöt fedezik. Szép az egyetértés. De nem gondolják, hogy ez mind a közönség zsebéért érdeklő? Hátha ez a jámbor — sokszor megnyirt és leborotvált — közönség is véletlenül egyet gondol velem és egész gazdaságosan — otthon kezdi magát borbélyozni!

Felszólalásom a „Székely-Udvarhely” ez évi 26. számában közérdekű és azért többektől elismerő köszönetet is kaptam. Azt tehát egész terjedelmében, most is föntartom.

Senkit személyében meg nem sértettem, mint a »Székely Közélet« július 3-iki számában — *Sikolya* ur és közbenjárására — nyilatkozó mesterek teszik azt velem szemben.

Arra azonban az egész közönség nevében kérem az árszabályozó bizottságot, hogy a beállott általános árcsökkenésekre való tekintettel, a borbély-árszabást minél előbb mérsékelni méltóztassék. Ez valóban közérdek.

Ami a nevezett közlemény izléstelen sértegetéseit, lekicsinylő méregfogait illeti, azokra nem reflektálok. E közérdekű ügyben ellenem indítható perlekedéstől pedig nem félek, mert mellettem van az igazság. . . . Azt pedig, hogy ahol ellenem a támadás megjelent, — arcul verve a sajtótörvény 20. §-a 2 ik bekezdésének világos parancsát — helyre nem igazíthattam, megjegyzem magamnak és egyelőre elraktározom . . .

Uzy Flóris.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Comisiunea de judecata a negustorilor speculanti.

Nr. 36/5—1920.

Ítélet a törvény nevében!

Az árdrágítási bírósági bizottság vétkesnek mondja ki Bodrogi Györgyné sz. Fülöp Anna, özv. Fülöp Lajos-

né sz. Bálint Erzsé és Szakács Gyula odorhei lakosokat a 673—619 st. rendeletbe és a 2969—919 sz. rendlet 8. §-ába ütköző árdrágítási kihágásban, amit azáltal követtek el, hogy közfogyasztásra rendelt szalonát, zsirt és festékárukat elrejtettek és a forgalom elől elvonták és ezért őket a 2969—919 sz. dec. lege 7. §-a alapján és pedig;

Bodrogi Györgyné l. rendü panaszlottat 2000 azaz Kettőezer fő és 1000 azaz Egyezer Lei mellékbüntetésre;

Özv. Fülöp Lajosné 500 azaz ötszáz Lei fő és 100 azaz Egyszáz Lei mellékbüntetésre; és

Szakács Gyula III. rendü panaszlottat 500 azaz Ötszáz fő és 100 azaz Egyszáz Lei mellék pénzbüntetésre ítéli, amely pénzbüntetést jelen ítélet kihirdetésétől számított 3 nap alatt az ipari és kereskedelmi miniszter javára a rendőrséghez tartoznak befizetni.

Kötelezi panaszlottakat, hogy ezen ítéletet jogerőre emelkedés után az Odorheien megjelenő „Székely-Udvarhely” című lap legközelebbi számában egyszer, saját költségen egész terjedelmében közzé tétessék.

Kötelezi végül I. és III. rendü panaszlottakat arra, hogy ez ítéletnek jogerőre emelkedése után leendő bevezetés végett hiteles számlakönyvüket a bizottság jegyzőjénél mutassák be.

A Fülöp Lajosné kamrájában elrejtett szalonna és zsirt mennyiséget, kivéve a Fülöp Lajosné tulajdonát képező 10 kiló szalonát és a megkezdett bődönben levő zsirt, továbbá a bődönben talált vegyes árukat a fenti rendeletben meghatározott célra elkobzottak mondja ki és jogerőre emelkedés után az elkobzott árak értékesítésével az odorhei-i rendőrkapitányságot bizza meg.

A többi lefoglalt dolgot az ítélet jogerőre emelkedése után a tulajdonosnak kiadni rendeli.

Kimondja a bizottság, hogy a 673—919 sz. dec. lege 23 §-a szerint az elkobzott árú értékéből 15° a feljelentőket illeti meg.

Indokok.

Tényként állapította meg a bizottság, hogy Fülöp Lajosné kamrájában elrejtve tartotta a Bodrogi Györgyné tulajdonát képező zsirt és szalonát, továbbá a Szakács Gyula tulajdonát képező vegyes árukat.

Tényként állapította meg azt is a bizottság, hogy egyrészt Szakács Gyula és Fülöp Lajosné, másrészt Bodrogi Györgyné és Fülöp Lajosné egyetértőleg jártak el az elrejtésnél.

Fülöp Lajosné a nála járt ellenőrző közegek előtt először eltagadta, majd sajátjának állította az árukat, csak később ismerte be, hogy azok más tulajdonát képezik, nyilvánvaló, hogy nem a saját érdekében, hanem az áru tulajdonosokkal egyetértve, azok kérésére járt így el. De Szakács Gyula panaszlott tárgyalás során kifejezetten beismerte, hogy elrejtés végett vitte az árut Fülöpnéhez, míg Bodrogi Györgyné tárgyalás során beismerte, hogy a lefoglalást megelőzőleg napokkal már nem tudta kielégíteni zsirt vásárló vevő közönséget, mert saját üzletében és lakásán nem volt zsirt készlete, így tehát azon védekezése, hogy Fülöpnénél nem a forgalomból való elvonás miatt, hanem csak alkalmasabb hely okából volt az árúja — el nem fogadható.

Ezért őket büntetéssel kellett sújtani, de mert első ízben követték el az árdrágítást, ezuttal elzárásbüntetést nem alkalmazott a bizottság.

Elkobzandónak, csak a nyilván el-

rejtettnek talált dolgokat tartotta a bizottság.

Egyéb rendelkezés a fenti rendeleten alapszik.

Ezen ítélet berekesztetett azzal, hogy Bodrogi Györgyné I. rendű vádlottat a II-od foku bíróság az árdrágítási kihágás vétsége alól felmentette.

Odorhei, 1920 szeptember hó 24. Dr. Kálmán József, s. k. biz. elnök, Dr. Gróf Nesselrode s. k. és Papp Z. Endre s. k. biz. tagok, Nagy s. k. jegyzőkönyvvezető.

A kiadmány hitelül

Reichert kezelő.

Házeldási hirdetés.

3860. számú árvaszéki engedéllyel eladjuk Oklándon levő belsegünket, mely 1913. óta csendőrlaktanya volt. A 600 m² teleken van: nagy kőház, fönt 5 szoba, lent 2 konyha, 2 kamara és 1 pincével. Kőistálló, kocsiszin, sertés- és tyukállal. Gyümölcsös, veteményeskert és udvar. A telek mellett malomárok foly az egyik oldalon.

Az eladás nyilvános árverésen 1921. július 31-én d. u. 2 órakor Oklándon, a helyszínén történik.

Kikiáltási ár 70,000 leu.

Oklánd, 1921. július 1.

Özv. Szabó Dénesné és gyermekei

Sz. 665—921.

Hirdetmény.

A bibarczfalvi vadászati jogot f. évi július 15-én d. e. 8 órakor Bibarczfalva községében, a kisbaczoni vadászati jogot ugyan e napon d. u. 2 órakor a körjegyzői irodán haszonbérbe adom.

Kisbaczon, 1921. június 26.

Ráduly
Jzö.

1—1

Hirdetmény.

Hodgya község területén gyakorolható vadászati jog 1921. július 15-én délelőtt 9 órakor Hodgyában a községi bíró házában 3 évre bérbe adatik.

Kikiáltási ár 100 Leu.

Egyéb feltételek alulírottánál megtekinthetők.

Hodgyában, 1921. július 5.

Máthé József,
körjegyző.

1—1

MEGNYILT

a brassói CELL-féle LIKÖRGYÁR

NAGY RAKTARA

Odorhei (Székelyudvarhely) Str. Principessa Elisaveta (Bethlen-utca) 24. sz. alatt, hol nagyban és kicsinyben a legolcsóbb árak mellett kaphatók a legfinomabb édesített italok, kitűnő rum, állás, cognac és mindenféle likörök stb. stb. — Mindenki kellemes otthont talál

VENDÉGLÖMBEN,

hova bejárat a főkapun.

A n. é. városi és vidéki közönség szives látogatását kéri teljes tisztelettel:

LAPKA HENRIK,

vendéglős, erdélyi fajborok és szeszraktára.

Comisiunea de judecata al negustorilor speculanti.
Nr. 33/3—1921.

A törvény nevében!

Az árdrágítási bírói bizottság bűnösnek mondja ki Szilágyi Ignác odorhei cukrást a 2969—919 sz. dec. törv. 8. sz. ütk. árdrágítási kihágásban, amit úgy követett el, hogy az üzletében elhelyezett árukra az árjegyzéket nem függesztette ki és ezért a 2969—919. sz. dec. törv. 8. §-a alapján 200 Lei pénzbüntetésre ítéli.

A pénzbüntetést behajthatatlansága esetén a Kbt. 22-ik §-a és a K. T. 621—920. sz. rendelet alapján 50 leienként egy napi, összesen 4 napi elzárásra kell átváltoztatni.

A szabadságvesztést, a büntetés megkezdésének napjától kell számítani.

Kötelezi vádlottat, hogy ezt az ítéletet jogerőre emelkedése után az Odorheien megjelenő „Székely-Udvarhely” című lap legközelebbi számában egyszer a saját költségén egész terjedelmében közzé tésse.

A pénzbüntetést a jelen ítélet kihirdetésétől számított 15 nap alatt

az ipari és kereskedelmi miniszter javára az odorhei kir. járásbíróshoz tartozik befizetni.

Indokok.

Vádlott a terhére rótt árdr. kihágást a tárgyalás adataival egybehangozóan beismerte és ezért, minthogy beszámítást kizáró és büntethetőséget megszüntető ok nincs, bűnösnek kimondani és megfelelő büntetéssel sújtani kellett.

Enyhítő körülmény büntetlen előélete és beismerése.

Az ítélet egyéb intézkedései a hivatkozott szakaszokon alapulnak.

Odorhei, 1921. július 15.

Dr. Gallay Kálmán s. k. biz. elnök, Molnár s. k. és Barcsay s. k. biz. tagok, Bartha s. k. jkv.

A kiadmány hitelül:
Reichert, kezelő.

Egy liter jó bor

már 9 leuért, egy liter vörös bor 12 leuért kapható Orbán és Markovits bornagykereskedőknél Székelyudvarhelyt, Kőkereszt-tér 5. Nagyobb vételnél kedvezményes ár.

Figyelem!

A n. é. városi és vidéki közönség szives figyelmébe ajánlom, hogy posztógyáramat ujabban a legmodernebb szövőgépekkel szereltem fel. Azon előnyös helyzetben vagyok tehát, hogy most már mindenféle posztó- és kamngarnszövetű gyártmányaimat csakis tiszta gyapjuból s a legújabb díbatu férfi és női kosztüm-szöveteket állíthatom elő. Gyártmányaim úgy olcsóság, mint kitűnő minőség tekintetében, a világpiac versenyt teljes mértékben kiállják. Udvarhelyvármegye részére

Barcsay Károly férfi és női díbatáru-üzletében gyári lerakatot adtam, ahol készítményeim eredeti, gyári árban kaphatók.

A t. közönséget kérem, hogy úgy gyártmányaim minőségéről, mint szolid áraitól meggyőződni sziveskedjék — Kiváló tisztelettel:

Zimmermann Testvérek posztógyárosok

Figyelem!

Kereskedők, Szövetkezetek, Fatelepek és Fogyasztók figyelmébe

ajánljuk, hogy nagybani üzletünket Odorhei (Székelyudvarhely) Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) 56. sz. alatt megnyitottuk, ahol pas, fűszer, gyarmat- és szövetárak, kitűnő fajborok, továbbá gyermek- és férficipők a legolcsóbb napi árakon kaphatók. Tisztelettel: BANCA CETATEA.

A székelyudvarhelyi első asztalos iparszövetkezet

Székelyudvarhelyt, Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 40. sz., a posta-udvarban hátul

Elvállal minden, az asztalos iparhoz tartozó munkát. Jó és pontos kiszolgálás. Jutányos árak. A n. é. közönség szives bizalmát kéri kész szolgálattal:

Gyarmathy, Kassay, Vizhányó és Cseke asztalosok.

BANCA CETATEA ODORHEI

Főintézet BRASSÓ, BUKAREST.

Elfogad átutalásokat bárhova. Folyósít olcsó kölcsönöket, elfogad betéteket magas kamatláb mellett, finánciroz kereskedelmi és ipari vállalatokat. Külföldi pénzeket bevált. Vidéki megbízható ügynököket jutalék mellett alkalmaz. Értekezhetni lehet a bankhelyiségben.

Butor nagyraktár!

Mindennemü butor a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig állandóan raktáron kapható —; kicsinyben és nagyban!

BALÁZSKÁROLY

butorraktárában

Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 27.

Autóközlekedés!

A n. é. közönség és a kereskedők szives figyelmébe ajánljuk, hogy a Székelyudvarhelyt, Kornis-u. 4. sz. a. levő autószállítási vállalat részéről a Batthyány-téren, a barátok templomával szemben, egy táblát függesztettünk ki és azon állandóan jelezzük, hogy az autó mikor és hova közlekedik. Wagner Testv.

Présel, pányol s legszebben fest és tisztít

selyem, bársony, férfi és női ruhákat, végárukat, háziszóttos posztókat

SUAÁB ANDOR

első barcasági ruhafestő és vegytisztító gyára BRASSÓ.

Gyűjtőde:

Szentkóvits János utóda cég Székelyudvarhely, Batthyány-tér 4.

Júhsajt és friss orda!

Tiszta házikészítésű júhsajt és friss orda minden hétfőn kapható Székelyudvarhelyt Orbán Testvérek mézárós- és hentesüzletében, a barátok temploma mellett. Ugron Ákos gazdasága.

Műhely áthelyezés!

A n. é. közönség tudomására hozom, hogy

bádogos műhelyemet

Eötvös-utca 4. szám alól Székelyudvarhelyt, Piața Regina Mária (Batthyány-tér) 11. sz. alatt levő udvari helyiségbe helyeztem át. Műhelyemben elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkákat. — Raktáron tartok mindennemű konyhafelszerelési cikkeket. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel:

Kerestély Gyula,
bádogos-mester.

Cenzurat: Cornel Sirca

Nyomatatta Ifj. Betegh és Z. Székely könyvnyomtató- és könyvkötő-intézete Székelyudvarhely